

dem. Det er hovedsageligt i dette Hensyn til at opfylde det Krav, der stilles fra Almeenvæltets Side, man maa søge Berettigelsen til, at Expropriationsloven overhovedet kommer ud; men jeg skal ikke undlade at bemærke, at dette Hensyn ikke er det eneste. Der staaer ved Siden deraf et andet Hensyn, som gjør sig gjældende, og som taler for, at alle Eiendommene, ikke blot de Stykker af Eiendomme, som umiddelbart ville blive anvendte til Gader og Pladse; men ogsaa de øvrige Eiendomme under Et maae exproprieres, for at det almindelige Væls Forbring kunne erkjendes opfyldte. Forholdet er det, at ligeoverfor den Forbring, der fremsættes for en Udvidelse af Hovedstaden, fremtræder en anden, der gjør sig gjældende med den meest afgjørende Styrke, og det er den fra Krigsbestyrelsens Side fremstillede om et betryggende Forsvar for Landets Hovedstad. Det er, støttende sig paa denne Forbring, at Vaandet i en Række af Aar har hvilet saa tungt paa Hovedstaden, det er den Nødvendighed, der har været tilstede for at vedligeholde et aabent Terrain umiddelbart under Fæstningens Kanoner, der har gjort, at man ikke tidligere har kunnet tilstede, at en saadan Udvidelse fandt Sted. Nu staaer Krigsbestyrelsen med to Forsvarsplaner med Hensyn til Udførelsen af den fra den anden Side af det almindelige Vel opstillede Forbring til et hensigtsmæssigt Forsvar af Hovedstaden. Den første Tanke, Krigsbestyrelsen havde, var den at lade den nuværende Fæstningsvold blive staaende, hvor den staaer, at opretholde med ubsielig Strengthed de bestaaende Indskrænkninger i Benyttelsen af det mellem Fæstningsvolden og den i Aaret 1852 fastsatte Demarcationslinie liggende Terrain og at beholde for hele Fremtiden Fæstningsvolden som en Reduite for en Række af fremskudte Forter, der skulde sikke Hovedstaden for et Bombardement. Dette var Planen af 1853, ifølge hvilken Sikkerheden imod et Bombardement skulde erholdes ved langt fremskudte betydelige Forter i Terrainet, og ifølge hvilken som en integrerende Bestanddeel af hele Befæstningsvæsenet Fæstningsvolden skulde bibeholdes, og de bestaaende Indskrænkninger i Benyttelsen af det omhandlede Terrain fremdeles skulde vedblive. Men for at indkomme en

Forbring fra Almeenvæltets Side til Udvidelse af Hovedstaden indkastedes en ny Befæstningsplan, ved hvilken det blev muligt aldeles at opgive den fortløbende Fæstningsvold, idet man vilde skabe en sammenhængende Befæstningslinie der, hvor man tidligere kun havde tænkt sig enkelte fremskudte Forter. Men dette kunde naturligvis ikke lade sig gøre uden betydelige Midler, og det kunde naturligvis ikke have været at tænke paa for Krigsministeriet at faae de Midler bragte tilveie, som vare aldeles nødvendige for at opgive Planen af 1853 og gaae ind paa den af 1857, at flytte, om jeg saa maa sige, Kjøbenhavns Fæstningsvold ud i Terrænet, medmindre der maatte igjennem Expropriation kunne gives et Middel til at dække de dermed forbundne Udgifter. Naturligvis kunne vi ikke opfatte Stillingen som saadan, at Staten, der har udført et betydeligt Arbejde, henvender sig til Private og exproprierer dem for at speculere i Eiendomme, og derved erhverver sig Fordele, som vilde gjøre det muligt for den at udføre andre Arbejder, som paahvile den; det vilde være en aldeles obdys Stilling for Staten at indtage. Men saaledes forholder det sig heller ikke. Staten staaer her paa Krigsbestyrelsens Standpunkt ligeoverfor det vedkommende Areal; den gjør to Tilbud: enten, siger den, beholde vi den gamle Fæstningsvold, holde os strengt til den tidligere indkastede Plan — og da vil for hele Fremtiden Benyttelsen af det Terrain, hvorom der er Tale, bestandig indskrænktes ved de nu paa det hvilende trykkende Vaand — eller ogsaa ere vi villige til at opgive disse Indskrænkninger og flytte Værterne længere bort, naar vi først faae det hele Areal overdraget. Det er derved tillige, at det bliver indlysende, at det hele Areal under Et maa nødvendigt overdrages, og, hvad jeg tillige maa stærkt fremhæve, overdrages paa de Betingelser, som Lovb. lasset stiller, nemlig en saadan Indskrænkning af Byggesfriheden, som meget væsentlig formindsker Værdien af Eiendommene. Hvis man vil gaae over til den anden Opfattelse, vil foreslå sig, at man aldeles opgiver Befæstningen, fordi den i det Hele maatte betragtes som overflødig, idet man kunde troe, at der nu allerede var en saadan Sikkerhed tilveiebragt med Hensyn til fremti-